

Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

Do druku nr 2335

Wasze pismo z dnia:
10.06.2022

Wasz znak:
SPS-
WP.020.159.4.2022

Nasz znak:
DP.APK.023.19.2022

Nr pisma:
KW/ 423/A

Data
06.07.2022

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.179.9.2022

Data wpływu 15.07.2022

Sz. P.

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS. 175.426.2022

Data wpływu 15.07.2022

W związku z pismem z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie przedstawienia opinii do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (druk 2335), Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (dalej „KCPU”) poniżej przedstawia uwagi;

1. W art. 1 pkt. 1 projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw przewiduje się dodanie do Kodeksu pracy art. 22^{1c} § 5, który przewiduje, że za równoznaczne ze stwierdzeniem braku obecności alkoholu w organizmie pracownika uznaje się przypadki, w których zawartość alkoholu nie osiąga lub nie prowadzi do osiągnięcia wartości właściwych dla stanu po użyciu alkoholu. Stan po użyciu jest rozumiany jako zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do stężenia we krwi od 0,2‰ do 0,5‰ alkoholu albo obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³. Oznacza to zatem, iż za brak obecności alkoholu w organizmie pracownika uznaje się również przypadki np.: gdzie stężenie alkoholu we krwi wynosić będzie poniżej 0,2%. W określonych zawodach (np. kierowcy), gdzie wykonywana praca wymaga precyzyjnej uwagi, ostrożności, wydaje się być wysoce uzasadnione, aby próg ten został określony na poziomie „0”.
2. W art. 2 projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw, przewidziano zmianę art. 17 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (dalej: USTAWA). Nowe brzmienie art. 17 USTAWY przewiduje możliwość przeprowadzania przez

przedsiębiorcę niebędącego pracodawcą, a organizującego pracę wykonywaną przez osoby fizyczne na innej podstawie niż stosunek pracy albo prowadzącego na własny rachunek działalność gospodarczą, kontrolę trzeźwości tych osób oraz kontrolę na obecność w ich organizmach środków działających podobnie do alkoholu. Biorąc pod uwagę, że USTAWA reguluje kwestie związane z polityką państwa w zakresie alkoholu, umiejscowienie w niej zapisów odnoszących się do środków działających podobnie do alkoholu budzi znaczne wątpliwości.

Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu „W polskim porządku prawnym brak jest jednej definicji czy katalogu środków potocznie nazywanych narkotykami. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763 i 764) określa definicje m.in. substancji psychotropowych, środków odurzających oraz nowych środków psychoaktywnych, a także zobowiązuje ministra właściwego do spraw zdrowia do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu tych substancji i środków (...) Z powyższych względów oraz w związku z ograniczonymi możliwościami technicznymi pracodawcy (z uwagi na wykorzystanie jedynie metod niewymagających badania laboratoryjnego), projektodawca zdecydował się na posługiwanie się pojęciem „środków działających podobnie do alkoholu”. Należałoby zatem przyjąć, że skoro celem projektodawców było uregulowanie kwestii przeprowadzania kontroli zażywania środków działających podobnie do alkoholu, czyli potocznie mówiąc - narkotyków, to powinny one zostać uregulowane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przewidywana zmiana art. 17 USTAWY podważa zasadność dodawania do Kodeksu pracy art. 22 ^{1H}. Kodeks pracy określa prawa i obowiązki pracowników i pracodawców, zaś zagadnienia związane ze stosunkami cywilnoprawnymi, które to w swej istocie opierają się na założeniu równości stron, swobodzie kształtowania stosunków prawnych, uregulowane są w Kodeksie cywilnym. Strony stosunku cywilno-prawnego mogą przewidzieć stosowne rozwiązania w ramach zawieranych umów zgodnie z zasadą swobody umów określonej w art. 353¹ Kodeksu cywilnego.

Biorąc pod uwagę zasadę demokratycznego państwa prawnego wyrażoną w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, należałoby usunąć proponowany art. 22 ^{1H}.

3. W art. 2 projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw, przewidziano zmianę art. 47 ust. 2 USTAWY. Jak podano w uzasadnieniu zamian ta polega na usunięciu ministra właściwego do spraw pracy jako organu,

w porozumieniu z którym minister właściwy do spraw zdrowia i minister właściwy do spraw wewnętrznych mają wydać rozporządzenie. Z kolei w art.1 pkt.1 projektu ustawy przewiduje się dodanie art. 22^{1G}, który stanowi upoważnienie dla ministra właściwego do spraw zdrowia działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz ministrem właściwym do spraw pracy do określenia, w drodze rozporządzenia m.in.: warunków i metod przeprowadzania badań na obecność alkoholu w organizmie pracownika oraz badań na obecność w organizmie pracownika środków działających podobnie do alkoholu przez pracodawcę oraz przez uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego lub zleczanych przez ten organ. Funkcjonowanie w obrocie prawnym dwóch tożsamyh rozporządzeń, może spowodować wątpliwości, co do ich stosowania, w sytuacji, gdy np. pracownik będzie podejrzany o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia po spożyciu alkoholu.

Z powierzenia

Dyrektor Krajowego Centrum
Przeciwdziałania Uzależnieniom

P. Jabłoński
dr n. med. Piotr Jabłoński

